

ДЕВЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПАНАЙОТ ВОЛОВ”, гр. ШУМЕН - 9706
ул. „Шестте ястребинчета” № 1, тел./факс 054/828-136; 054828153
www.ourvolov.org, e-mail: shumen_9ou@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР:
Диана Георгиева

Вх.№ 1137 / 11.09.2025 г.

Девето основно училище
„Панайот Волов”, гр. Шумен

ПЛАН

ПРОГРАМА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА /БДП/ ЗА I-VII КЛАС

ОБЕКТ: IX ОУ „ПАНАЙОТ ВОЛОВ“ ГРАД ШУМЕН

2025/2026 г.

Настоящият план е приет на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 11, Решение № 10, проведено на 11.09.2025 г.

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА /БДП/ ЗА I-IV КЛАС

Учебната програма по Безопасност на движението по пътищата /БДП/ за I-IV клас поставя началото на цикъла за изграждане на основите на възпитанието, културата и техническата грамотност, необходими за безопасното поведение по пътищата на учениците, в рамките на началното образование. Те осигуряват начална компетентност за елементите на пътната среда: "човек – пътено превозно средство – път". Изграждането на безопасно поведение трябва да бъде постигнато чрез ситуации, в които обучаваните се учат да разбират, прилагат, оценяват и управляват практически умения, необходими им в съвременната пътна обстановка. Те трябва да се формират главно чрез подражаване, упражнения, тренировки и личен опит.

Чрез учебната програма трябва да се постигне придобиване от учениците на знания и умения, формирани при възпитанието и обучението им, и същевременно да се осигурят условия за изграждане на представите им за връзките между техника - социална действителност - транспортна култура.

Възпитателната дейност чрез изучаването на Безопасност на движението по пътищата представлява своеобразни стъпала за преминаване от процеса на възприемане, формиране, затвърдяване и надграждане на знания и умения към развиване и усъвършенстване на защитните механизми на децата и учениците като участници в съвременното пътно движение.

Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по Безопасност на движението по пътищата е създаването на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната личност, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението.

Обучението по Безопасност на движението по пътищата е вид социално учене и трябва да бъде наситено с дейности с интелектуален и практически характер, а доминиращата форма да бъде практическото упражнение. Това ще осигури като резултат доминиране на уменията над теоретичното знание, защото опазването на живота и здравето изисква преди всичко действено-практическо отношение, самоконтрол и отговорност към спазване на нормативни изисквания и стремеж за усъвършенстване на защитни реакции.

Обучението по Безопасност на движението по пътищата е концентрично, като целите, учебното съдържание, формите и методите му са в зависимост от психофизиологическите особености на учениците.

В основата на определяне на целите на обучението по Безопасност на движението по пътищата в отделните класове е залегнал статуса на ученика последователно през годините.

Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група (за всеки клас) на училището.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

1. Да се формират и усъвършенстват сензомоторни умения за защита:
 - Да възприемат и разграничават цветове, форми, движение, скорост, покой;
 - Да възприемат и различават шумове от пътни превозни средства;

- Да придобиват и развиват двигателни умения (движения на тялото и главата, определяне на посоките “ляво-дясно”, “горе-долу”, спрямо точка в себе си и спрямо точка извън себе си), насочени към възприемане на оптимално количество информация.

2. Да се формират и усъвършенстват интелектуални умения:

- Да се ориентират в реална пътна ситуация като пешеходци и пътници в обществения транспорт;
- Да могат да определят елементите на пътната среда в квартала, около дома и около училището;
- Да откриват грешки в поведението на пешеходци и пътници в обществения транспорт в различни ситуации;
- Да умеят да описват собственото си поведение като пешеходци и пътници;
- Да умеят да разбират и обясняват последствията от грешките в собственото си поведение като пешеходци, пътници и начинаещи велосипедисти;
- Да формират начални умения за разбиране развитието на пътнотранспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на собственото си поведение;
 - Да изброяват рисковите фактори на различните пътнотранспортни ситуации.

3. Да се формират и усъвършенстват практически умения:

- Да разчитат схеми и планове с маршрути;
- Да се движат самостоятелно и безопасно по маршрут от дома до училището и обратно;
- Да преминават безопасно през кръстовища, пешеходни пътеки и необозначени места;
- Да формират умения за обясняване на собственото си поведение;
- Да формират умения за въздържане от импулсивни действия;
- Да осъзнават значението на толерантността, етичността и дисциплинираността между участниците в движението по пътищата;
- Да формират умения за извършване на правилните действия в различни пътни ситуации.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Учебното съдържание, дефинирано в ядрата на ДООИ за I-IV клас, е предназначено за постигане на специфичните цели на възпитанието и обучението по БДП в тази възрастова група.

Работата в рамките на формулираните глобални теми в четирите класа трябва да доведе до полагане в единство на основите на всички компоненти на функционалната грамотност и съвременната култура на поведение. Необходимо е постигане на хармония от компоненти на техническа, организационна, правна, здравна, комуникативна и социална култура на подрастващите.

От учениците се очаква да се изградят:

- знанията и уменията, които осигуряват опазване на човешкото здраве;
- форми на безопасно поведение;
- компетентност, ценностна ориентация и мотивация за усъвършенстване на знания и умения за безопасно поведение. Това са необходимите елементи за възпитаването на съвременна транспортна култура.

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА /БДП/ ЗА V –VII КЛАС

Учебната програма по Безопасност на движението по пътищата за V, VI, VII и VIII клас завършва цикъла за изграждане на основите на възпитанието, културата и техническа грамотност, необходими за безопасното поведение по пътищата на учениците в рамките на основното образование. Те осигуряват компетентност за елементите на пътната среда "човек – пътнo превозно средство – път". Изграждането на безопасно поведение трябва да бъде постигнато чрез ситуации, в които обучаваните се учат да разбират, прилагат, оценяват и управляват практически умения, необходими им в съвременната пътна обстановка. Те трябва да се формират главно чрез подражаване, упражнения, тренировки и личен опит.

Чрез учебната програма трябва да се постигне развитие на знанията и уменията на учениците, формирани при възпитанието и обучението им до този момент (I–IV клас), и същевременно да се осигурят условия за обобщаване на представите за връзките между техника - социална действителност - транспортна култура.

Възпитателната дейност чрез изучаването на Безопасност на движението по пътищата представлява своеобразни стъпала за преминаване от процеса на възприемане, формиране, затвърдяване и надграждане на знания и умения към развиване и усъвършенстване на защитните механизми на децата и учениците като участници в съвременното пътнo движение.

Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по Безопасност на движението по пътищата е създаването на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната личност, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението.

Обучението по БДП е вид социално учене и трябва да бъде наситено с дейности с интелектуален и практически характер, а доминиращата форма да бъде практическото упражнение. Това ще осигури като резултат доминиране на уменията над теоретичното знание, защото опазването на живота и здравето изисква преди всичко действено-практическо отношение, самоконтрол и отговорност към спазване на нормативни изисквания и стремеж за усъвършенстване на защитни реакции.

Обучението по Безопасност на движението по пътищата е концентрично, като целите, учебното съдържание, формите и методите му са в зависимост от психофизиологическите особености на учениците.

В основата на определяне на целите на обучението по Безопасност на движението по пътищата в отделните класове е залегнал статуса на ученика последователно през годините. Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група (за всеки клас) на училището.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

1. Да се продължи формирането и усъвършенстването на сензомоторни умения за защита:
 - Да възприемат и разграничават цветове, форми, движение, скорост, покой;
 - Да възприемат и различават шумове от пътнo превозни средства;
 - Да развият двигателни умения, насочени към възприемане на оптимално количество информация от посоките "ляво-дясно", "горе-долу".
2. Да се формират и усъвършенстват интелектуални умения:

- Да се ориентират в реална пътна ситуация на познавателно равнище;
 - Да се развива техническото мислене чрез работа с техническа документация;
 - Да се възпита екологична култура;
 - Да могат да определят елементите на средата и познават смисъла и значението им;
 - Да анализират и оценяват различните форми на поведение в дадена пътна ситуация;
 - Да умеят да анализират собственото си поведение като пешеходци, пътници или велосипедисти;
 - Да умеят да разкриват причинно-следствените връзки между явленията на пътя;
 - Да прогнозира развитието на пътнотранспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на собственото си поведение;
 - Да отчитат рисковите фактори на различните пътно-транспортни ситуации;
 - Да формират умения за планиране на собствено поведение, като се съобразяват с индивидуалните си личностни качества и с конкретната пътна ситуация;
 - Да проявяват отговорност и самоконтрол за собственото си поведение на пътя.
3. Да се формират и усъвършенстват практически умения:
- Да решават казуси и задачи;
 - Да разчитат графически изображения и пътни карти;
 - Да усъвършенстват личностните си качества – етичност, дисциплинираност;
 - Да могат да вземат правилни решения за действие в различни ситуации на пътя.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Учебното съдържание дефинирано в ядрата на ДООИ за V-VII клас е предназначено за постигане специфичните цели на възпитанието и обучението по БДП в тази възрастова група.

Работата в рамките на формулираните глобални теми в четирите класа трябва да доведе до полагане в единство на основите на всички компоненти на функционалната грамотност и съвременната култура на поведение. Необходимо е постигане на хармония от компоненти на техническа, организационна, правна, здравна, комуникативна и социална култура на подрастващите.

От учениците се очаква да се изградят:

- знанията и уменията, които осигуряват опазване на човешкото здраве;
- форми на безопасно поведение;
- компетентност, ценностна ориентация и мотивация за усъвършенстване на знания и умения за безопасно поведение.

Това са необходимите елементи за възпитаването на съвременна транспортна култура.

Изготвил: Елена Иванова

ТЕМИ
Безопасност на движението по пътищата
 I - VII клас за учебната 2025/2026 година

I КЛАС – 9 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Моят безопасен път до училище и обратно	29.09.2025
2.	Моят робот знае безопасен път до училище	06.10.2025
3.	Пешеходна пътека	20.10.2025
4.	Аз не пресичам сам	17.11.2025
5.	Пътен светофар за регулиране на движението на пешеходците	24.11.2025
6.	Двухолесни пътни превозни средства за деца	08.12.2025
7.	Знам къде съм	05.01.2026
8.	Знам къде са пътните превозни средства	09.03.2026
9.	Знам къде са другите	04.05.2026

II КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Улиците до моето училище	06.10.2025
2.	Моят робот знае къде да пресича	17.11.2025
3.	Алгоритъм за безопасно пресичане	08.12.2025
4.	Пътен светофар за регулиране на движението на превозните средства	05.01.2026
5.	Отивам на училище с автобус, трамвай, тролейбус, лек автомобил	09.03.2026
6.	Виждам и чувам пътните превозни средства	04.05.2026

III КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Път. Елементи на пътя	06.10.2025
2.	Велосипед	17.11.2025
3.	Пътен светофар за велосипедисти.	08.12.2025
4.	Безопасни места за управление на велосипед	05.01.2026
5.	Моят робот спазва сигналите на светофара	09.03.2026
6.	Знам къде са пътните превозни средства	04.05.2026

IV КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Пътни знаци, пътна маркировка.	06.10.2025
2.	Кръстовища.	17.11.2025
3.	Пътни превозни средства, използвани в селското стопанство.	08.12.2025
4.	В населено място. Извън населено място	05.01.2026
5.	Виждам пътните превозни средства	09.03.2026
6.	Чувам пътните превозни средства	04.05.2026

КЛАС V - 5 ЧАСА		
№	ТЕМА	
1.	Скоростен път. Автомобилен път	06.10.2025
2.	Моторни превозни средства.	17. 11.2025
3.	Предупредителни пътни знаци за опасност, пътни знаци относно предимство и пътни знаци за въвеждане на забрана и отменяне на въведената забрана.	08.12.2025
4	Конфликти на пътя.	09.03.2026
5	Виждам-предвиждам	04.05.2026

КЛАС VI - 5 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Видове пътища. Пътна мрежа	06.10.2025
2.	Пътни знаци със задължителни предписания, със специални предписания и даващи допълнителна информация	17. 11.2025
3.	Моторни превозни средства със специален режим на движение.	08.12.2025
4	Алкохол.	09.03.2026
5	Сензорни характеристики на зрението.	04.05.2026

VII КЛАС- 5 ЧАСА

№	ТЕМА	
1.	Карта на пътищата в България и автомобилна навигация.	06.10.2025
2.	Мотопед.	17. 11.2025
3.	Пътни знаци за оказване на направления, посоки, обекти и др., допълнителни табели	08.12.2025
4	Скорост. Пътнотранспортни произшествия	09.03.2026
5	Сензорни характеристики на зрението.	04.05.2026